

[Justitsministeren]

transplantationer kan man, som fru Kirsten Lee var inde på, foretage på et tidligere tidspunkt. Det er rigtigt, men der står jo yderligere, at spørgsmålet om, hvorvidt disse behandlingsformer skal indføres i Danmark, og i bekræftende fald på hvilke sygehuse og i hvilken takt, er et generelt sundhedspolitisk spørgsmål, som der derfor ikke tages stilling til med dette lovforslag.

Dermed afviser jeg selvfølgelig ikke, at en stillingtagen til, om man vil gennemføre det herhjemme, kan kræve planlægning, prioritering osv. Det, jeg derimod vil hævde, er, at der med dette lovforslags gennemførelse overhovedet ikke er taget stilling til det. Der er taget stilling til det, jeg nævnte i forbindelse med de udtalelser, der er fremsat af fru Pia Gjellerup og hr. Fabricius, og intet mere. Derfor forstår jeg ikke helt fru Ingerlise Koefoeds bemærkninger om, at det er en politisk overvejelse. Jeg forstår alt med hensyn til det, der er sagt om etiske og religiøse overvejelser, og selvfølgelig også det helt rimelige i, at enhver i Folketinget af den grund må tage stilling til det forslag, der her er fremsat. De eneste, der har taget stilling, nemlig ved fremsættelsen af forslaget, er regeringens medlemmer; anderledes kan det ikke være. Jeg mener imidlertid, at det må være sådan, som flere har været inde på, at det må og bør ikke være et partispørgsmål, men noget, hver enkelt kan tage stilling til, og jeg forstår som sagt ikke, at der indgår en politisk overvejelse, ligesom jeg heller ikke forstår fru Ingerlise Koefoeds bemærkninger om trafikpolitikken. Jeg kender ikke noget parti eller nogen person her i Folketinget, der ikke tager trafikikkerhedsmæssige hensyn i forbindelse med trafikpolitikken, og jeg mener ikke, at noget parti eller nogen person overgår andre i den henseende. Der kan være uenighed om visse ting i den forbindelse, men det er jo ikke, fordi nogen ønsker at unddrage sig kravet om trafikikkerhed. Vi er jo alle bekendt med, at danskere, der ønsker og har lejlighed til at få en hjertetransplantation i dag, tager til udlandet og får den, og så ved jeg ikke, om det vil være bedre med trafikofre i udlandet end her i landet. Jeg synes slet ikke, at det er noget, der vedrører denne sag, og jeg synes heller ikke, at det, der blev sagt i forbindelse med sygehusudgifterne og transplantationers iværksættelse, vedrører lovforslaget. Det er ikke det, lovforslaget drejer sig om, og derfor er det heller ikke det, der skal tages stilling til.

(Kort bemærkning).

Kirsten Lee (RV):

Jeg vil gerne sige justitsministeren tak for det, jeg opfattede som et tilsagn om, at vi kan se nærmere på obduktionstilladelserne, og jeg vil gerne have lov til at præcisere, hvorfor vi ønsker det. Den holdning skal ses i sammenhæng med, at når man f.eks. ønsker at udtage nyre til transplantation, spørger man naturligvis direkte de pårørende, om man må have lov til det, og de er i en lige så vanskelig situation, som når det drejer sig om en lægevidenskabelig obduktion. Hvad tilladelsen til at udtage nyre angår, drømmer vel ingen om, at man blot skal meddele de pårørende, at nyrene udtages, og at man, såfremt de ikke gør indsigelse inden for en vis tidsfrist, altså tager nyrene.

Så vil jeg også gerne anerkende, at det af Folketingets forhandlinger fra januar 1987 fremgår, at hr. Hagen Hagensen på et tidligere tidspunkt har talt for samtykke til obduktion; dengang blev det ikke hørt, men vi håber meget, at det bliver hørt nu.

Jeg vil også gerne stille justitsministeren det spørgsmål: Når der nu bliver sagt, at med indførelse af hjernedødsriteriet har man ikke taget stilling til hjerte- og levertransplantationerne, hvad er så egentlig til hinder derfor?

Jeg synes også, at man skal vende detaljen, som fru Ingerlise Koefoed var inde på det, nemlig med henblik på trafikforholdene, og hvordan de faktisk har indflydelse på dette forslag. Vi kan jo næppe skaffe det tilstrækkelige antal donorer, og derfor bliver vi nødt til at stille et utrolig ubehageligt spørgsmål, der lyder: Hvem skal have transplantation og hvem ikke? Hvad med alkoholikeren med skrumpeliver, som drikker videre, skal han eller hun have en ny lever? Og hvad med andre, der har behov for transplantation på grund af f.eks. livsstilssygdomme, som kan forebygges? Det er vanskelige spørgsmål, men vi bliver nødt til at stille dem, for de eksisterer i virkeligheden.

Ingerlise Koefoed (SF):

Jeg vil godt for det første sige til justitsministeren, at selv om noget er indført i hele den øvrige verden, er det ikke sikkert, at vi skal indføre det her. Vi kunne jo blive ved med at have lov til at have vore egne overvejelser, vore egne indstillinger til nogle ting, og jeg mener egentlig, at fru Kirsten Lee var inde på noget af det samme i sit første indlæg.